

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Уманський національний університет
садівництва

**ВСЕУКРАЇНСЬКА НАУКОВА КОНФЕРЕНЦІЯ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-
ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ**

2024

**Міністерство освіти і науки України
Рада молодих учених Уманського НУС**

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ
УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ
ПРАЦІВНИКІВ**

**Сільськогосподарські, економічні, біологічні,
технічні та загальноосвітні науки**

Умань – 2024

УДК 001.8:63
М 58

*Рекомендовано до друку та поширення через мережу Інтернет
Вченою Радою Уманського національного університету садівництва
(протокол № 7 від 30 травня 2024 року)*

Редакційна колегія:

НЕПОЧАТЕНКО Олена – доктор екон. наук, професор, (відповідальний редактор); **КАРПЕНКО Віктор** – доктор с.-г. наук, професор, (заступник відповідального редактора); **БАЛАБАК Анатолій** – доктор с.-г. наук, професор; **ГОСПОДАРЕНКО Григорій** – доктор с.-г. наук, професор; **ЄЩЕНКО Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **ЗАМОРСЬКА Ірина** – доктор техн. наук, професор; **ЗАМОРСЬКИЙ Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **КУЧЕРЕНКО Тамара** – доктор екон. наук, професор; **ЛЮБИЧ Віталій** – доктор с.-г. наук, професор; **МУДРАК Руслан** – доктор екон. наук, професор; **НЕСТЕРЧУК Юлія** – доктор екон. наук, професор; **НОВАК Інна** – доктор екон. наук, професор; **ОСОКІНА Ніна** – доктор с.-г. наук, професор; **ПОЛТОРЕЦЬКИЙ Сергій** – доктор с.-г. наук, професор; **ПОЛЩУК Валентин** – доктор с.-г. наук, професор; **ТОКАР Анастасія** – доктор с.-г. наук, професор; **УЛЯНИЧ Олена** – доктор с.-г. наук, професор; **УЛАНЧУК Володимир** – доктор екон. наук, професор; **ШКОЛЬНИЙ Олександр** – доктор екон. наук, професор; **ШЛАПАК Володимир** – доктор с.-г. наук, професор; **ЯЦЕНКО Анатолій** – доктор с.-г. наук, професор; **КОСТЕЦЬКА Катерина** – кандидат с.-г. наук, доцент (відповідальний секретар).

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, **23 травня 2024 р.** / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 218 с.

У збірнику тез наведено результати наукових досліджень вітчизняних науковців. У наукових матеріалах висвітлено питання, що стосуються актуальних проблем сучасної аграрної науки й освіти. Розраховано на студентів, аспірантів, докторантів, викладачів, наукових співробітників і фахівців, які займаються сучасними питаннями аграрного виробництва, науки й освіти.

Відповідальність за достовірність цифрового матеріалу, фактів, цитат, власних імен, географічних назв, назв підприємств, організацій, установ та іншої інформації несуть автори статей. Висловлені у цих статтях думки можуть не збігатися з точкою зору редакційної колегії і не покладають на неї ніяких зобов'язань.

© Уманський національний
університет садівництва, 2024

ЗМІСТ

АГРОНОМІЯ

<i>Володимир ВОЛОШИН, Наталія КОПИТЕЦЬ</i>	ВПЛИВ МІКРОДОБРІВ, СТИМУЛЯТОРІВ ТА РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА ПОЛЬОВУ СХОЖІСТЬ НАСІННЯ ОЗИМИХ ЖИТА ТА ТРИТИКАЛЕ.....	10
<i>Володимир ГЛЕВАСЬКИЙ</i>	ВПЛИВ ДОЗ ДОБРІВ, ГУСТОТИ НАСАДЖЕННЯ РОСЛИН І СОРТОВИХ ОСОБЛИВОСТЕЙ НА ПРОДУКТИВНІСТЬ БУРЯКІВ ЦУКРОВИХ.....	12
<i>Світлана ГОРНОВСЬКА, Тарас ПАНЧЕКО, Лариса ФІЛІПОВА</i>	ДИНАМІКА ЧИСЕЛЬНОСТІ ОСНОВНИХ ШКІДНИКІВ РІПАКУ ОЗИМОГО В УМОВАХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ.....	14
<i>Микола ГРАБОВСЬКИЙ, Леонід КОЗАК, Олександр ГОРОДЕЦЬКИЙ, Леся КАЧАН</i>	ВПЛИВ СИСТЕМИ УДОБРЕННЯ НА ЕЛЕМЕНТИ СТРУКТУРИ ВРОЖАЮ КУКУРУДЗИ.....	18
<i>Олександр ЖУЙКОВ, Терентій ЖУЙКОВ</i>	ГРЧИЦЯ САРЕПТСЬКА ЗА «ОРГАНІЧНИМ СЦЕНАРІЄМ».....	22
<i>Тетяна КУПРІЯНОВА, Наталія МАКАРЧУК</i>	ВПЛИВ РІЗНИХ РЕГУЛЯТОРІВ РОСТУ НА УКОРІНЕННЯ ЖИВЦІВ КАРТОПЛІ ВІД РОСЛИН <i>IN VITRO</i>	25
<i>Inna LIUBCHENKO, Andrii LYUBCHENKO, Denys KRASNOLOBOV, Ihor MAKAREVYCH</i>	INDUCTION AND CULTIVATION OF CALLUS TISSUE OF CAMELINA SATIVA.....	29

<i>Vitalii LIUBYCH</i>	THE EFFECTIVENESS OF SPRING BARLEY FERTILIZATION.....	32
<i>Софія ЛЯЩЕНКО, Ярослав ДЕМКОВИЧ, Ярослав МАРЦЕНЮК, Іванна ТКАЧЕНКО</i>	РІСТ І РОЗВИТОК РОСЛИН КАРТОПЛІ ЗА ЗАСТОСУВАННЯ ПРЕПАРАТИВ СИСТЕМИ «КВАНТУМ» НА СУПЩАНИХ ҐРУНТАХ ПОЛІССЯ УКРАЇНИ.....	35
<i>Софія ЛЯЩЕНКО, Сергій КУПРІЯНОВ, Андрій РОЖНЯТОВСЬКИЙ, Віктор ЯМКОВИЙ</i>	ОЦІНКА СЕЛЕКЦІЙНОГО МАТЕРІАЛУ НА СТІЙКІСТЬ ДО МЕХАНІЧНИХ ПОШКОДЖЕНЬ БУЛЬБ ЗА СТВОРЕННЯ НОВИХ СОРТІВ КАРТОПЛІ.....	40
<i>Тарас ПАНЧЕНКО, Микола НОВОХАЦЬКИЙ, Леонід КОЗАК</i>	ВПЛИВ ОСНОВНОГО ОБРОБІТКУ ҐРУНТУ ТА УДОБРЕННЯ НА ЕЛЕМЕНТИ СТРУКТУРИ І УРОЖАЙНІСТЬ КУКУРУДЗИ.....	45
<i>Артур ПУШНИЙ, Світлана ЧЕРНИХ, Світлана ЛЕМІШКО</i>	ЕЛЕМЕНТИ ТЕХНОЛОГІЇ ПІДЖИВЛЕННЯ РІПАКУ В ЗОНІ СТЕПУ УКРАЇНИ.....	48
<i>Владислав СТОРОЖУК</i>	ФІЗІОЛОГІЧНІ ЗМІНИ В ЗЕРНІ ЯЧМЕНЮ ПИВОВАРНОГО ПІД ЧАС ЗБЕРІГАННЯ.....	50
<i>Людмила ТИМКО, Лідія ГАЙДУК</i>	ПРОЦЕС РОЗМНОЖЕННЯ ДОБАЗОВОГО МАТЕРІАЛУ КАРТОПЛІ ЗА ВИКОРИСТАННЯ ІМУНОМОДЕЛЮЮЧИХ ТА РІСТРЕГУЛЮЮЧИХ РЕЧОВИН.....	53
<i>Сергій УРЕТІЙ, В'ячеслав РАК</i>	ФОРМУВАННЯ ПРОДУКТИВНОСТІ ЯРИХ ЗЕРНОВИХ КУЛЬТУР.....	58
<i>Олександр ХМАРУК</i>	ПРОДУКТИВНІСТЬ ТА ЯКІСНІ ХАРАКТЕРИСТИКА ЗЕРНА СОРТІВ ТРИТИКАЛЕ ЗАЛЕЖНО ВІД НОРМИ ВИСІВУ.....	60

ЕКОНОМІКА ТА ПІДПРИЄМНИЦТВО

<i>Василь ЛИМАНЮК</i>	ВЗАЄМОЗВ'ЯЗОК МІЖ ІНВЕСТИЦІЯМИ В АГРАРНИЙ СЕКТОР ТА ДОХОДАМИ МІСЦЕВИХ БЮДЖЕТІВ.....	64
<i>Ігор МІГУР</i>	ФОРМУВАННЯ АНТИКРИЗОВОГО УПРАВЛІННЯ БАНКІВСЬКОЇ СИСТЕМИ УКРАЇНИ.....	67
<i>Olha PONOMARENKO</i>	MODERNIZING INSURANCE SYSTEM IN THE DIGITAL AGE.....	70
<i>Юлія УЛЯНИЧ, Мирослав ДЯЧЕНКО</i>	ОСНОВНІ ХАРАКТЕРИСТИКИ НОВИХ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	75
<i>Віталій ЦИБАНЬ</i>	ІННОВАЦІЙНІ ПІДХОДИ ДО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ В АГРАРНОМУ БІЗНЕСІ.	77

МЕНЕДЖМЕНТ

<i>Тетяна ЖОЛОНКО,</i>	ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ ПЕРСОНАЛОМ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	80
<i>Євгеній КОЛІСНИК, Катерина ПОЛЯК, Надія МАШТА</i>	ІНСТРУМЕНТИ ТА МЕТОДИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В СТОМАТОЛОГІЧНИХ ЗАКЛАДАХ.....	84
<i>Юрій ОНИСЬКЕВИЧ, Надія МАШТА</i>	ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ.....	89

ПУБЛІЧНЕ УПРАВЛІННЯ ТА АДМІНІСТРУВАННЯ

<i>Тетяна Денисенко</i>	ВПЛИВ ПОВНОМАСШТАБНОЇ АГРЕСІЇ ТА ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ НА РОЗВИТОК МАЛОГО ТА СЕРЕДНЬОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ.....	94
-------------------------	---	----

<i>Крістіна КОВАЛЬ</i>	ІМРАСТ-ПІДПРИЄМНИЦТВО ЯК ОРІЄНТИР ДЛЯ БІЗНЕС-СТРУКТУР ЩОДО ПОВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ КРАЇНИ.....	98
<i>Надія МАТІЙЧУК, Микола МИКУЛЕЦЬ, Ірина ЮРИЧИНА</i>	МІСЦЕ ПРИВАТНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА В ЕКОНОМІЦІ РЕГІОНІВ.....	102
<i>Микола МИКУЛЕЦЬ, Ірина ЮРИЧИНА</i>	ДИСПРОПОРЦІЯ РЕГІОНАЛЬНОГО РОЗВИТКУ ТА ШЛЯХИ ЇЇ ЗМЕНШЕННЯ В УКРАЇНІ.....	105
<i>Ірина МУСТЕЦА, Назар МУСТЕЦА</i>	ПРОБЛЕМИ УПРАВЛІННЯ РОЗВИТКОМ ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ В УМОВАХ ВІЙНИ.....	109

ЛІСОВЕ І САДОВО-ПАРКОВЕ ГОСПОДАРСТВО

<i>Світлана КОВТУН- ВОДЯНИЦЬКА, Джамал РАХМЕТОВ, Світлана РАХМЕТОВА</i>	МАРКЕРИ КОРИСТІ ПРЕДСТАВНИКІВ РОДУ <i>NIGELLA L.</i>	113
<i>Анастасія КОДЖЕБАШ</i>	КОНЦЕПЦІЯ ДИЗАЙНУ КСЕРИСКЕЙПІНГ: ЗНАЧЕННЯ, ПРИНЦИПИ ТА ПІДБІР РОСЛИН.....	118
<i>Ірина КОЗАЧЕНКО</i>	ВПЛИВ ВІЙСЬКОВИХ ДІЙ НА МІГРАЦІЮ ПТАХІВ ТА ІНШИХ ТВАРИН	122
<i>Тетяна МАМЧУР</i>	БОТАНІЧНІ ІЛЮСТРАЦІЇ ДЕНДРОФЛОРИ У ФОНДАХ ГЕРБАРІЮ (UM).....	124
<i>Марина ЯКУБА</i>	АНТИТРЕНДИ У СУЧАСНОМУ ОЗЕЛЕНЕННІ НАСЕЛЕНИХ МІСЦЬ УКРАЇНИ.....	129

ХАРЧОВА ПРОМИСЛОВІСТЬ

<i>Ольга ДРОЗД</i>	ІНТЕНСИВНІСТЬ ДИХАННЯ, ЕТИЛЕН-АКТИВНІСТЬ І ТЕПЛОВИДІЛЕННЯ ГРУЩІ СОРТУ ЯНІС ЗАЛЕЖНО ВІД ТЕРМІНУ ЗБИРАННЯ, ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОГО ОХОЛОДЖЕННЯ Й ОБРОБКИ ІНГІБІТОРОМ ЕТИЛЕНУ.....	134
<i>Олена ЄРЕМЕЄВА, Ірина АНДРУХОВА</i>	ВПЛИВ КРУПНОСТІ ТА ВИХОДУ БОРОШНА НА ЯКІСТЬ ХЛІБА.....	139
<i>Валерія ЖЕЛЄЗНА, Ольга КОНОПЕЛЬКО</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВИКОРИСТАННЯ НУТОВОГО БОРОШНА У ХЛІБОПЕЧЕННІ.....	143
<i>Валерія ЖЕЛЄЗНА, Денис КОЦАН</i>	ДОСЛІДЖЕННЯ ТЕХНОЛОГІЧНИХ ВЛАСТИВОСТЕЙ ЗЕРНА ТРИТИКАЛЕ ДЛЯ ВИРОБНИЦТВА ЦІЛЬНОЗЕРНОВОГО БОРОШНА.	146
<i>Валерія ЖЕЛЄЗНА, Олексій МУДРАК</i>	ЗБАГАЧЕННЯ ПЕЧИВА ПОРОШКОМ З ВИНОГРАДНИХ ВИЧАВКІВ.....	151
<i>Ірина ЗАМОРСЬКА, Владислава АФЛАТАРЛИ</i>	ВИКОРИСТАННЯ ГАРБУЗА МУСКАТНОГО В ТЕХНОЛОГІЇ ЗАМОРОЖЕНИХ НАПІВФАБРИКАТІВ ДЛЯ ПІДПРИЄМСТВ РЕСТОРАННОГО ГОСПОДАРСТВА.....	154
<i>Катерина КОСТЕЦЬКА, Вадим КИЯНИЧЕНКО, Віталій СОЛОВЕЙ</i>	ФІЗИКО-МЕХАНІЧНА ОЦІНКА ЗЕРНА ДЛЯ КРУП'ЯНОГО ВИРОБНИЦТВА.....	156
<i>Юрій КОСТЕЦЬКИЙ, Катерина КОСТЕЦЬКА</i>	ТЕХНОЛОГІЧНА ОЦІНКА ЗЕРНА ПШЕНИЦІ М'ЯКОЇ ОЗИМОЇ.....	159
<i>Олександр МАТВІЄНКО</i>	ПРИНЦИПИ ЕКОЛОГІЗАЦІЇ РОЗВИТКУ ХАРЧОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ В УМОВАХ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	163

Артур МИХАЛЕВИЧ, УЛЬЯНА БАНДУРА, ВІКТОРІЯ САПІГА ВИКОРИСТАННЯ РОСЛИННИХ БІЛКІВ У
ТЕХНОЛОГІЇ МОРОЗИВА НИЗЬКОЖИРНОГО..... 166

Анастасія ТОКАР, ІРИНА ГАЙДАЙ ДІЄТИЧНА ЦІННІСТЬ ПЛОДОВО-ЯГІДНИХ
НЕКРІПЛЕНИХ ВИН..... 168

ТЕХНІЧНІ НАУКИ

Андрій ВОЙТІК, ВОЛОДИМИР ПАТОКА МЕТОДИ ДИСТАНЦІЙНОГО МОНІТОРИНГУ
ВРОЖАЙНОСТІ..... 171

Олена ЄРЕМЕЄВА ВПЛИВ РЕЖИМІВ ПЛЮЩЕННЯ НА ДОБУТОК
ПРОМІЖНИХ ПРОДУКТІВ ПОДРІБНЕННЯ
ЗЕРНА ПШЕНИЦІ НА І ДРАНІЙ СИСТЕМІ..... 173

Валерія ЖЕЛІЗНА, АНТОН БЕСАРАБ СОЯ – ВИСОКОБІЛКОВА СИРОВИНА ДЛЯ
ВИРОБНИЦТВА КОМБІКОРМІВ..... 178

Василь КРАВЧЕНКО, ОЛЕКСАНДР БАРАБАШ ПРИТИСКНІ СИСТЕМИ ВИСІВНИХ СЕКЦІЙ
СІВАЛОК ТОЧНОГО ВИСІВУ..... 183

Василь КРАВЧЕНКО, МИХАЙЛО ВЛАСЮК ГАЛЬМІВНА СИСТЕМА ЯК ДЖЕРЕЛО
РЕГЕНЕРАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ ТРАНСПОРТНИХ
ЗАСОБІВ..... 185

Василь КРАВЧЕНКО, МИКОЛА ТОПТУН ЗАСТОСУВАННЯ РОБОТІВ ПРИ ВИКОНАННІ
СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ РОБІТ..... 186

*Неля ЛЯХОВСЬКА, АНАСТАСІЯ
БЛАГОПОЛУЧНА* ДОСЛІДЖЕННЯ ВМІСТУ ТРАНСЖИРІВ У
ПРОДУКТАХ ХАРЧУВАННЯ В УКРАЇНІ..... 188

Оксана СЛОБОДЯНЮК, ОЛЕНА ЄРЕМЕЄВА ВПЛИВ ЛУЩЕННЯ ЗЕРНА ПШЕНИЦІ НА
ХЛІБОПЕКАРСЬКІ ВЛАСТИВОСТІ БОРОШНА..... 192

Євген ХАРЧЕНКО, АНДРІЙ ШАРАН ЗМІНА ТЕМПЕРАТУРИ ЗЕРНА КУКУРУДЗИ ПІД
ЧАС ЗБЕРІГАННЯ В МЕТАЛЕВИХ СИЛОСАХ..... 196

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАУКИ

<i>Петро БОРОВИК, Михайло ШЕМЯКІН, Олександр КАВУН, Дмитро ШВЕЦЬ</i>	ПРОБЛЕМИ ОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ АКАДЕМІЧНОЇ ДОБРОЧЕСНОСТІ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	198
<i>Ірина ДМИТРИК</i>	НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЯК БАЗОВА КАТЕГОРІЯ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАЛЬНОСТІ В УМОВАХ ВІЙНИ...	202
<i>Наталія КОБЗЕЙ, Олександр МЕЛЬНИК</i>	БУДІВЕЛЬНІ СЛЕНГІЗМИ У НАУКОВОМУ ТЕКСТІ.....	205
<i>Іван ПОБЕРЕЖЕЦЬ, Іван ПОБЕРЕЖЕЦЬ</i>	ОСОБЛИВОСТІ МАТЕМАТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ СТУДЕНТІВ ЕКОНОМІЧНИХ СПЕЦІАЛЬНОСТЕЙ	208
<i>Ольга САБОДІНА</i>	ВПЛИВ НА МОЛОДЬ ШКІДЛИВИХ ТРЕНДІВ СОЦМЕРЕЖ.....	212

ОСНОВНІ ПРИНЦИПИ УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ В МЕДИЧНІЙ СФЕРІ

Юрій ОНИСЬКЕВИЧ, здобувач другого рівня вищої освіти

Надія МАШТА, кандидат технічних наук

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

Дослідження особливостей реалізації принципів управління якістю в медичній сфері є актуальним, адже це сприяє покращенню якості медичних послуг, підвищенню задоволеності пацієнтів, зниженню медичних ризиків та витрат, а також забезпечує ефективне використання ресурсів в умовах постійних реформ та змін у системі охорони здоров'я.

Метою дослідження є аналіз та висвітлення ключових принципів TQM, їх особливостей застосування в управлінні якістю медичних послуг, а також обґрунтування важливості цих принципів для підвищення ефективності та якості медичного обслуговування.

Принципи управління якістю є основою концепції тотального управління якістю TQM. Ці принципи формують поліцентричну систему, яка починається з орієнтації на клієнта і включає лідерство, залучення працівників, процесний підхід до менеджменту, поліпшення, прийняття рішень на основі фактів і завершується управлінням відносинами [2].

«Орієнтація на споживача (Customer Focus)» є першим принципом менеджменту якості. У міжнародному стандарті ISO 9004:2018 цей принцип описується так: "Організації залежать від своїх споживачів, тому повинні розуміти їхні поточні та майбутні потреби, виконувати їхні вимоги і прагнути перевищувати їхні очікування" [1]. Принцип "Орієнтація на споживача" у системі управління якістю медичних послуг вимагає глибокого розуміння потреб і очікувань пацієнтів, включаючи якість медичних процедур, комунікацію, технічні аспекти лікування та зручність обслуговування. Для цього необхідно

проводити дослідження та збирати відгуки пацієнтів. Також принцип передбачає активну участь пацієнтів у процесі управління якістю через опитування, аналіз скарг і пропозицій, що дозволяє швидко виявляти та вирішувати проблеми. Крім того, важливо постійно вдосконалювати систему медичного обслуговування, впроваджуючи нові методи діагностики та лікування, навчання персоналу та покращення процесів. Цей принцип забезпечує максимальну якість медичної допомоги, враховуючи потреби пацієнтів на всіх етапах.

Другий принцип за концепцією TQM «Лідерство (Leadership)» є ключовим принципом управління якістю, не менш важливим для сталого успіху будь-якої організації [2]. Принцип лідерства у системі управління якістю медичних послуг має кілька ключових особливостей. По-перше, керівництво повинно чітко визначати мету і напрямки діяльності закладу, встановлюючи якісні цілі, стратегії та плани для забезпечення високого рівня медичних послуг. По-друге, лідери мають створювати внутрішнє середовище, яке мотивує персонал до якісного виконання завдань, підтримуючи комунікацію, створюючи стимулюючі умови та надаючи можливості для професійного розвитку. Лідерство також включає прийняття рішень на основі об'єктивних даних, що відповідають найвищим стандартам якості та безпеки. Таким чином, лідерство є ключовим елементом для досягнення високої якості медичних послуг, адаптованих до потреб пацієнтів і стандартів охорони здоров'я.

Третій принцип у рамках концепції TQM «Залучення людей (Engagement of People)». ДСТУ ISO 9004:2018 визначає цей принцип так: «Учасники всіх рівнів є життєво важливими для організації, а їхнє повне залучення дозволяє використовувати їх потенціал на користь організації» [1]. Принцип "Залучення людей" в системі управління якістю медичних послуг проявляється в активному залученні медичного персоналу на всіх рівнях до процесу поліпшення якості та безпеки надання медичних послуг. Це означає, що кожен співробітник, від медичного до обслуговуючого персоналу, має бути включений у розробку

та впровадження стратегій та методів, спрямованих на підвищення якості медичного обслуговування. Такий підхід сприяє більшій мотивації працівників, створює умови для їхньої активної участі у покращенні процесів, що в свою чергу забезпечує більш ефективно та безпечно надання медичних послуг пацієнтам. Цей принцип сприяє збільшенню креативності та інновацій в роботі медичного персоналу, що дозволяє вирішувати завдання щодо якісного та безпечного надання послуг на вищому рівні.

Суть четвертого принципу за концепцією TQM "Процесний підхід (Process Approach)" полягає у тому, що основна увага в управлінні переноситься з кінцевого результату на послідовні дії, які формують цей результат [2]. Принцип "Процесного підходу" в системі управління якістю медичних послуг передбачає фокус на процесах, що лежать в основі надання цих послуг. Це означає, що управлінець розглядає кожен етап надання медичних послуг як окремий процес, визначаючи його цілі, вимоги та оптимальний порядок виконання. Особливість цього підходу полягає в системному аналізі та оптимізації кожного кроку, що дозволяє досягати кращих результатів в роботі медичних закладів, забезпечуючи ефективну та якісну медичну допомогу пацієнтам. Реалізація принципу процесного підходу у закладі охорони здоров'я дозволяє оптимізувати внутрішні процеси, покращити координацію між різними відділами та підрозділами, забезпечити послідовність та стабільність у наданні медичних послуг, а також зменшити ризики помилок та забезпечити високу якість допомоги пацієнтам.

П'ятий принцип управління якістю за концепцією TQM «Вдосконалення (Improvement)» полягає у тому, що постійне вдосконалення якості повинне бути постійною метою організації [2]. Принцип «Вдосконалення» у системі управління якістю медичних послуг означає постійне покращення всіх аспектів діяльності закладу охорони здоров'я. Це передбачає постійний аналіз і оцінку процесів, що відбуваються в закладі, виявлення слабких місць та пошук шляхів

їх вдосконалення. Застосування цього принципу вимагає активного залучення персоналу на всіх рівнях до процесу пошуку та впровадження нових ідей і технологій, спрямованих на поліпшення якості медичного обслуговування. Важливою частиною цього процесу є постійне навчання та розвиток персоналу, щоб вони могли ефективно впроваджувати нові методи та практики. Результатом використання цього принципу є підвищення ефективності та задоволення потреб пацієнтів, а також вирішення викликів і завдань, які стоять перед сучасною системою охорони здоров'я.

Шостий принцип управління якістю за концепцією TQM «*Прийняття рішень на основі фактів (Evidence-Based Decision Making)*» наголошує на уникненні непідтверджених вольових рішень і обґрунтуванні будь-яких змін цифрами, що відображають економічну доцільність [2]. Основні переваги включають здатність керівників медичних закладів використовувати об'єктивні дані для прийняття рішень щодо найефективніших методів діагностики та лікування, вибору оптимальних технологій та вдосконалення медичних процедур. Це підвищує ефективність лікування, зменшує ризики помилок і покращує результати для пацієнтів. Такий підхід сприяє постійному вдосконаленню медичної практики через впровадження новітніх наукових відомостей, уникаючи застарілих методів. Використання об'єктивних фактів також зменшує конфлікти та покращує співпрацю між медичним персоналом, що впливає на загальну якість медичних послуг.

Сьомий принцип управління якістю за концепцією TQM «*Управління взаємовідносинами (Relationship Management)*» міжнародним стандартом ISO 9004:2018 визначається як залежність організації та постачальників один від одного [1]. Принцип управління взаємовідносинами в контексті системи управління якістю медичних послуг включає розвиток довгострокових партнерських зв'язків з постачальниками, пацієнтами та іншими зацікавленими сторонами. Цей принцип сприяє покращенню взаєморозуміння, ефективній

комунікації та збалансованому задоволенню інтересів різних стейкхолдерів. Важливими аспектами його застосування є активне залучення до спільних дій і розвиток, спрямований на покращення якості медичних послуг, а також підтримка спільного розвитку та обмін найкращою практикою з партнерами та пацієнтами. Основна мета цього принципу – забезпечення високої якості лікування та задоволення потреб усіх сторін через ефективне управління взаємовідносинами в медичному середовищі.

Таким чином, концепція TQM є надзвичайно важливою для медичної сфери, оскільки вона забезпечує постійне вдосконалення якості медичних послуг, орієнтуючись на потреби пацієнтів та впроваджуючи ефективне управління процесами. Це сприяє підвищенню задоволеності пацієнтів, зменшенню кількості помилок та покращенню загальних результатів лікування. Завдяки TQM медичні заклади можуть досягати високих стандартів якості, що є критично важливим для здоров'я та безпеки пацієнтів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. ДСТУ ISO 9004:2018 «Управління якістю. Якість організації. Настанови щодо досягнення сталого успіху (ISO 9004:2018, IDT)».
2. Ельгувірі Х. Роль принципів управління якістю в господарській діяльності підприємства. Вчені записки Університету «КРОК». 2020. № 1 (57). С. 112–124. URL: <https://doi.org/10.31732/2663-2209-2020-57-112-124>

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ І НАУКОВО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ

Матеріали Всеукраїнської наукової конференції молодих учених і науково-педагогічних працівників, 23 травня 2024 р. / Редкол.: Непочатенко О. О. (відп. ред.) та ін. Умань: ВПЦ «Візаві», 2024. 218 с.

*Технічний редактор, художнє оформлення
і комп'ютерна верстка – Катерина КОСТЕЦЬКА*

Підписано до друку 30.05.2024

Формат 60x84/16.

Папір офсетний. Умов. друк. арк. 12,06

Наклад 30 прим.

Замовлення № 1244

Надруковано: Видавничо-поліграфічний центр «Візаві»

20300, м. Умань, вул. Тищика, 18/19

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи

ДК № 2521 від 08.06.2006

тел. (04744) 4-64-88, 4-67-77, (067) 104-64-88

сайт: vizavi-print.jimdo.com

e-mail: vizavi008@gmail.com